

A LEGJOBB DOLGOKON BŐGNI KELL

Felesleges lányok

KOVÁCS KATA

ÖNIRÓNIA ÉS NÉMI KESERÉDES ELVESZETTSÉG ÖTVÖZŐDIK A HARMINCAS NŐK GENERÁCIÓS MOZIJÁBAN.

Az elmúlt évek egyik legjobb címét viselő *A legjobb dolgokon bőgni kell*, Grosan Cristina első nagyjátékfilmje a harmincas éveikben járó hősök, Maja és Sára permanens kapunyitási válságáról szól. A két gyermeki barát egy abszurd szituációban találkozik: Maja holtan találja egy idős rokonát, és míg a hullaszállítókat várja, Sára csatlakozik hozzá, hogy a néni bizarr hangulatú lakásában egy furcsa estét töltsenek együtt. A fotósként és grafikusként is kiváló rendező a filmet megelőző hat rövidfilmjével már bőven eleget kirándult a zárt szituációs kapcsolati drámák, a különös helyzetek és a tipikus női krízisek világába, hogy magabiztosan lehozza ezt a mozit (lásd az első havi vérzés traumáját, a tinédzserkor ősmagányát a *Vakáció a tengerpartonban*). *A legjobb dolgokon bőgni kell* legnagyobb erénye, hogy az alkotók Rainer-Micsinyei Nóra, Huzella Júlia és Hernádi Judit (vagy épp az epizódszerepben felbukkanó Takács Katalin) személyében olyan egyedien játszó, karakteres

„Kérdései a generáció jövőképére vonatkoznak”
(Rainer-Micsinyei Nóra)

színészeket válogattak a főbb szerepekre, akik a történet esszenciáját jelentő öniróniát egyetlen hangletjesükkel nagyszerűen megelevenítik.

Grosan filmje egyszerre kapcsolódik nemzetközi és hazai trendekhez, legnyilvánvalóbban pedig Reisz Gábor *VAN valami furcsa és megmagyarázhatatlan* című munkájához, valamint a hazai nemzedéki közérzetfilmsorához (*Rám csaj még nem volt ilyen hatással, Egyetlenim, Fekete kefe*). A különösebb társadalmi üzenetet vagy kontextust nélkülöző film fő kérdései egy beilleszkedni nem tudó (vagy akaró) generáció céljaira és jövőképére vonatkoznak. Közérzetüket jól ismerhetjük a fent felsorolt filmekből, a főszereplő Maja figurája megidézi Reisz mozijának feledhetetlen figuráját, Áront, de a *mumblecore* számos darabját is, például Joe Swanberg *Hannah Takes the Stairs*-ét, Noah Baumbachtól a *Frances Ha*-t (mindkét film főszerepét Greta Gerwig alakítja), vagy épp Maya Rudolph piros kabátos alakját Sam Mendes *Továbbállókjából*. Míg a tengerentúli filmesek gyakran szólnak női problémákról, a hazai közérzetfilmek hősei jellemzően férfiak, *A legjobb dolgokon bőgni kell* így mindenképpen az újdonság erejével hat, még ha az improvizatív hangulaton és az öblös hangú humoron túl kevés is benne a hozzáadott érték.

A film játékos szellemisége nem annyira a formanyelv és a stílus, mint inkább a párbeszéd és a színészi játék terén nyilvánul meg. Maja és Sára

tanácstalan, vívódó karakterét a két forgatókönyvíró, Grosan Cristina és a Maját is alakító Rainer-Micsinyei a társadalmi elvárások és a személyes vágyak keresztmetszetébe helyezi, ugyanakkor a főszereplők egymást is ellenpontoszák. Nagy múltú barátságukat, mely közös kádban üldögéléshez, felületes nosztalgiazáshoz és némi katartikus civódáshoz vezet, ugyan kevésbé értjük, az azonban nyilvánvaló, hogy noha hasonló helyről indultak, ugyanarra a kérdésre adott válaszaik egymás szöges ellentétei. A megfelelői kényszer Majából szorongást és a kimondatlan elvárásokra adott renyhe reakciókat váltja ki: grafikusként a szabadúszók csellengő életét éli, de most végre megpróbál állást találni, összeköltözik a barátjával és hitelt vesz fel, ám a megállapodás, családalapítás további fokozatainak kilátása még mindig enyhe rosszulletet vált ki belőle. Vele szemben Sára már túl van húszas éveinek teljesítménykényszeres sprintjén, fárdhatatlan próbálkozások után végül felvették a színművészetire, de a csillogó karriert odadobta a gyermekvállalásért, amit – megtapasztalva, hogy szakmájában a rövidtávú memória elve uralkodik – szinte azonnal meg is bánt. Huzella Júlia, aki eleve az anyaságba beleragadt, reflektáltan vicces fiatal művész figurájára húzta felimidzsét, nagyszerű választás Sára szerepére (a jelet, amelyben váratlanul felbukkanó kisgyereke elől egy szekrénybe bújlik, pedig egyenesen ragyogó), ahogyan Rainer-Micsinyeire is ráöntötték a magát együgyűnek kiadó, bölcsen szellemes lány szerepét. A *mumblecore*-ra is jellemző, természetesnek ható színészi játék és dialógusok kedvéért érdemes nézni Grosan filmjét, valamint azokért a hétköznapi, mégis egyedi női karakterekért, akik végre egy az egyben vállalják generációjuk tagjainak minden tökéletlenségét, gyötrődését és jellegzetes bénázásait.

A LEGJOBB DOLGOKON BŐGNI KELL – magyar, 2021. Rendezte: **Grosan Cristina**. Írta: **Rainer-Micsinyei Nóra** és **Grosan Cristina**. Kép: **Györi Márk**. Zene: **iamyank**. Vágó: **Meller Anna**. Szereplők: **Rainer-Micsinyei Nóra** (Maja), **Bányai Kelemen Barna** (Bence), **Lőrinc Katalin** (Irma), **Hernádi Judit** (Any), **Huzella Júlia** (Sára), **Takács Katalin**, **Patkós Márton** (Marci). Gyártó: **Laokoon Filmgroup**. 83 perc.

